

**Теми рефератів
з дисципліни
«Філософія»**

1. Предмет філософії. Структура філософського знання.
2. Світогляд і його структура. Історичні типи світогляду.
3. Функції філософії.
4. Антична «фізика» (проблема першооснови (або початку) в Мілетській школі; виникнення діалектики у вченні Геракліта Ефеського).
5. Формування поняття буття і метафізичного стилю мислення в Елейській школі.
6. Філософські концепції Піфагора, фізиків-плюралістів (Анаксагор, Емпедокл).
7. Античний атомізм (вчення Левкіппа та Демокріта).
8. Філософія софістів
9. Філософсько-антропологічні ідеї Сократа.
10. Система ідеалізму Платона, його значення.
11. Філософія Аристотеля, її значення в історії філософії.
12. Філософське вчення Епікура.
13. Етичні вчення стоїків.
14. Ідеї неоплатонізму як початок Середньовічної філософії.
15. Апологетика і патристика як початкові етапи Середньовічної філософії.
16. Філософські ідеї Августина.
17. Проблема співвідношення розуму і віри в Середньовічній філософії.
18. Проблема універсалій у Середньовічній філософії. Номіналізм і реалізм.
19. Філософія Фоми Аквінського.
20. Проблема свободи волі людини в Середньовічній філософії.
21. Філософія епохи Відродження: гуманізм, неоплатонізм, натурфілософія, пантеїзм, утопізм.
22. Наукова революція XVII-XVIII ст., формування наукової картини світу.
23. Філософія Ф. Бекона.
24. Сенсуалізм Д. Локка.
25. Суб'єктивний ідеалізм Дж. Берклі.
26. Агностицизм Д. Юма.
27. Філософія Р. Декарта, його раціоналізм.
28. Матеріалістична філософія Б. Спінози.
29. Філософські ідеї Г. В. Лейбніца.
30. Основні ідеї французького матеріалізму.
31. Філософія Просвітництва XVIII ст.
32. Філософія І. Канта, його агностицизм.
33. Система і метод Г. В. Ф. Гегеля.
34. Антропологічний матеріалізм Л. Фейєрбаха.

35. Основні ідеї філософії марксизму (діалектичний матеріалізм, матеріалістичні уявлення про людину, історичний матеріалізм).
36. Філософський ірраціоналізм А. Шопенгауера.
37. «Філософія життя» Ф. Ніцше.
38. Філософія С. К'єркегора.
39. Психоаналітична філософія З. Фрейда.
40. Основні ідеї неофрейдизму.
41. Особливості філософської думки Київської Русі.
42. Філософія Г.С. Сковороди.
43. «Філософія серця» П. Юркевича.
44. Учення космізму у вітчизняній філософії.
45. Філософія екзистенціалізму.
46. Філософські ідеї позитивізму.
47. Сучасна релігійна філософія.
48. Структуралізм як філософська течія.
49. Проблема буття у філософії.
50. Проблема матерії у філософії та науці.
51. Категорії простору і часу у філософії та науці.
52. Свідомість як філософська проблема.
53. Свідомість і мова.
54. Проблема несвідомого у філософії.
55. Проблема пізнаваності світу, межі та можливості пізнання.
56. Чуттєве і раціональне пізнання та їх форми. Нерозривність чуттєвого і раціонального в пізнанні.
57. Творчість та інтуїція в пізнанні.
58. Проблема істини у філософії. Критерії істини.
59. Практика, її місце і роль у пізнанні.
60. Види практичної діяльності.
61. Особливості наукового пізнання. Емпіричний і теоретичний рівні наукового пізнання.
62. Методи емпіричного рівня пізнання (спостереження, порівняння, опис, експеримент, аналіз, синтез, індукція, дедукція, класифікація).
63. Форми наукового знання, що формуються на емпіричному рівні: науковий факт, емпіричний закон, емпірична гіпотеза.
64. Методи емпіричного рівня пізнання (ідеалізація, формалізація, аксіоматизація, пояснення, сходження від абстрактного до конкретного, гіпотетико-дедуктивний).
65. Відповідні форми знання: ідеї, знакові моделі, принципи, гіпотеза, теорія.
66. Проблема людини в античній і середньовічній філософії.
67. Антропологічні концепції в епоху Відродження.
68. Проблема людини в екзистенціалізмі.
69. Філософська антропологія М. Шелера.

70. Проблема виникнення та сутності людини.
71. Мова і праця як провідні чинники формування людини.
72. Проблема соціалізації людини. Поняття «індивід», «особистість», «індивідуальність».
73. Проблема свободи особистості у філософії.
74. Свобода, відповідальність і необхідність.
75. Проблема життя і смерті в духовній спадщині людства.
76. Проблема сенсу життя і самоцінність людського буття.
77. Поняття суспільства. Основні сфери суспільної системи (економічна, політична, соціальна, духовна).
78. Суспільство як процес. Поняття прогресу і регресу суспільного розвитку. Еволюція і революція, реформи і революція.
79. Формаційна концепція суспільства.
80. Цивілізаційний підхід у розумінні суспільства.
81. Теорія стадій зростання.
82. Сучасні концепції розвитку суспільства.
83. Специфіка сучасного стану суспільства: поняття постіндустріального суспільства.
84. Перехід від індустріального до постіндустріального (інформаційного) суспільства.
85. Різноманітність і сутність глобальних проблем сучасності.